

INDICE ANALITICO PER LE PAGINE 811-1012

— ‘ —

‘**Abbâsidi/e** 811; 813; 831; 854; 855; 857; 858; 872; 873; 881; 889; 893; 903; 942; 948; 957; 958; 959; 960; 986
 ‘**Abd al-Malik** 856; 857; 858; 867; 872; 873
 ‘**Abd Allâh** (fratello di **Ismâ‘îl**) 812
 ‘**Alî**, 1° Imâm **shî‘ita** 811; 812; 828; 833; 857; 869
 ‘**Alî**, 4° Imâm **shî‘ita** 813
 ‘**Alîdi/e** 813; 814
 ‘**Attâr** 898
 ‘**ayniyya** 814
 ‘**ilm** 867; 963
 ‘**Ubayd Allâh** 812
 ‘**ulamâ**, ‘**ulemâ** 855; 857; 858; 866; 882; 893; 894; 898; 992; 1011
 ‘**Umar** (successore di **Abû Bakr**) 811; 855; 856; 857; 863; 864; 867; 1011
 ‘**Umayd b. ‘Umayr** (narratore † 687) 869
 ‘**Uthmân** (successore di ‘**Umar**) 857; 863; 864; 1011

— A —

Abele 845
Abraha 861
Abramo/ico/ismo/iti 855; 856; 860; 862; 870; 871; 877; 937; 950; 956; 1005
Abû ‘Âmir (**hanîf**, oppositore del Profeta) 870
Abû Bakr (successore di **Maometto**) 811; 855; 857; 864
Abumuslimiyya 813
Adamo 821; 825; 950; 1005
Adrastea 967
adýnaton 934; 1009
Agostino 840; 948; 973; 975; 993; 995; 1004
agudeza 967; 968; 969
Ahl-i Haqq 825; 829
Ahmadinejad 834; 1002
Ahriman 820; 822
al-Amûn (fratello di **al-Ma‘mûn**) 890
al-Fârâbî 837; 838; 880; 881; 882; 884; 885; 886; 887; 888; 889; 890; 891; 893; 899; 903; 908; 911; 936; 937; 942; 943; 944; 945; 946; 947; 948; 949; 950; 951; 954; 955; 956; 957; 958; 959; 960; 961; 962; 963; 964; 965; 966; 991; 1002
al-Ghazâlî (**Ghazzâlî**, **Ġazâlî**) 830; 875; 882; 883; 884; 885; 886; 888; 889; 890; 891; 892; 893; 894; 895; 896; 897; 899; 900; 939; 941; 991; 992
al-Hallâj 884
al-Kindî 812; 881; 943; 945; 947; 948; 949
al-Ma‘mûn 859; 890; 891; 893; 944; 948
al-Mansûr 891
al-Mutawakkil 881; 891; 893

al-Qâdir 891
al Qâ‘ida 831
al-Walîd 873
al-Zuhrî (fonte di **hadîth**, † 742) 864
Alamût 813; 893
Alchimia, alchemico/a 813; 815; 825; 838; 933; 944
Aleppo 894
Alessandro di Afrodisia 827; 878; 879; 880; 882; 886; 937; 945; 949; 950; 966; 1003
Alessandro Magno 853; 921
alétheia 927; 933
Aleviti 825; 829
Algeria 828
Alphaker 914
Ambrogio 993
Ammonio 945; 948; 951
Anabattisti/a/ismo 858; 975; 984
Ananke 842; 875; 901; 907; 939; 960; 967; 968; 976; 984; 988; 1001; 1004
Anthropos 825
Anticristo 845
Antifonte 904; 910; 928; 933; 934
Antigone 841; 989
antinomismo/ista/ico 811; 825; 829; 898; 899; 900; 913; 915; 990; 992; 993
Antiochia 872; 944
Antirinascimento 953
ápeiron 901
Apocalitticismo/Apocalittica/o 815; 819; 824; 832; 833; 973; 1003; 1008
Apocatastasi 820; 823; 1005
Apocrifi 821; 822; 823; 990
Apostasia 891; 894; 897; 902
Arabia 854; 859; 860; 861; 862; 863; 865; 866; 872; 886
aramaico 870; 871; 872
Ardashîr 894; 897; 900; 960; 961; 992
Aristobulo 876; 948; 956
Aristotele 827; 837; 839; 840; 842; 875; 876; 877; 878; 879; 880; 881; 882; 883; 886; 887; 893; 895; 897; 901; 904; 905; 907; 910; 912; 914; 915; 920; 921; 922; 927; 928; 929; 933; 935; 936; 937; 938; 939; 942; 944; 945; 946; 947; 948; 949; 950; 953; 954; 955; 956; 957; 962; 965; 966; 967; 968; 973; 974; 975; 976; 978; 984; 988; 989; 991; 993; 995; 996; 997; 1002; 1003; 1004; 1005; 1008
Armenia 824
Arnold, G. 826; 940; 981; 988
Arsacidi 822
Asclepio 888
ash‘ariti/ismo 890; 892; 894; 992
assiologia 878; 912; 917; 919
Atene 907; 909; 913; 917; 920; 921; 925; 929; 930; 931; 933; 936; 937; 943; 945; 947; 948; 965; 986; 1006

Averroè 842; 875; 879; 881; 882; 883; 885; 886; 890; 891; 893; 894; 895; 896; 897; 898; 905; 908; 920; 938; 942; 946; 947; 949; 950; 951; 955; 956; 958; 959; 962; 966; 97; 992
Avicebron 876; 886; 908; 953; 954
Avicenna 881; 882; 883; 884; 885; 886; 887; 888; 889; 890; 893; 894; 896; 897; 898; 899; 902; 908; 911; 915; 921; 937; 942; 944 ; 945; 946; 947; 949; 950; 951; 952; 954; 955; 956; 957; 958; 959; 966; 1004

— B —

Bâb/ismo/ista 819; 823; 834; 837; 838; 893; 898
Babele 937
Babilonia 832
badâ' 814
Badr 860
Baghdad 813; 881; 889; 891; 894; 944; 945; 1004
Bahrain 813; 992
Barnaba 940; 993
Barocco 935; 953; **969-971**
Bassidj/dji 833; 834
Bassora 868
bâtin/ita/iniyya 882; 885; 890; 940; 954
Bektashi 829
Bernardo di Chartres 1004
bid'a 867
Bisanzio/bizantino/i 811; 831; 854; 858; 859; 861; 871; 872; 873; 882; 891; 944; 947; 948; 975; 979; 986; 987; 991; 1005
Bistâmi 884
Bogomili 824; 1003
Böhme 821; 826; 895; 897; 972; 981; 1004; 1005; 1007
Bonaventura 994
Brague, R. 838; 841; 843; 871; 904; 908; 921; 936; 945; 951; 955; 956; 960; 974; **985-1006**; 1007
Bruno 909; 954
Bukhârî 864; 891; 991
Burke, E. 932; 933; 958; 999
Bûyidi/e 813; 881; 889; 893

— C —

Caino 845; 937; 982
Califfo/ale/ato 853; 855; 856; 857; 858; 859; 867; 872; 873; 881; 883; 885; 889; 890; 891; 892; 893; 894; 896; 897; 898; 900; 942; 944; 948; 958; 959; 960; 963; 992; 1000; 1011
Callicle 924
Calvino 916; 978; 977; 979; 985
Cam 937
Caravaggio 970
Carpocraziani 983
Cartesio 905; 912; 915; 916; 918; 919; 922; 923; 968; 983; 999; 1006; 1008
Carus 909; 944
Catari/ismo 826; 873; 893; 950

Caucaso 829
Cervantes 969; 970; 971
Chartres (Scuola di) 886; 965; 1003; 1005
Chiliasmo 873; 902; 982
Chlisty 815-816
Cicerone 956; 989
Cina 832; 980
Cinici 1003
Cinvat (Ponte di) 820
Clemente di Alessandria 993
common link 865; 867; 868
common sense 840; 841; 843; 845; 988; 994; 998
Compagni/o (del Profeta) 857; 858; 865; 866; 867; 868; 869; 890; 891; 892; 899; 900; vedi anche **Salaf**
Comte 973; 978; 981
Comunismo 827; 831; 835; 836; 845; 941; 978; 980; 983
Condorcet 840; 901; 919; 924
convenzionalismo 925; 927; 928; 929; 930; 998
Copernico 1005; 1006
Corano 812; 814; 825; 829; 830; 832; 854; 855; 856; 859; 860; 861; 862; 863; 864; 865; 866; 867; 870; 871; 872; 875; 885; 887; 889; 891; 892; 893; 894; 897; 898; 899; 900; 946; 950; 954; 955; 956; 962; 978; 989; 990; 991; 992; 1003
Cristo/tiano/tianesimo 812; 815; 820; 822; 823; 824; 826; 832; 833; 837; 838; 840; 853; 854; 856; 858; 859; 861; 862; 863; 869; 870; 871; 873; 877; 878; 886; 891; 895; 898; 899; 900; 903; 904; 906; 907; 908; 909; 912; 915; 916; 917; 922; 923; 929; 930; 933; 935; 936; 938; 939; 940; 942; 944; 945; 947; 948; 953; 954; 956; 957; 958; 965; 966; 971; 972; 973; 974; 975; 976; 977; 979; 980; 981; 983; 984; 985; 986; 987; 988; 989; 991; 992; 993; 994; 995; 998; 1000; 1001; 1002; 1003; 1004; 1005; 1006; 1007; 1008; 1009

— D —

Da Costa 912; 913
Damascio 986
Damasco 858; 868
Dante 887
Dâtin 873
David di Dinant 954
Democrito 913; 1003
Des Marets 916
Descartes: vedi **Cartesio**
Diatessaron 871
Diderot 978
Dike 967; 1004
Dionyso 909
Djâbir (alchimista) 879; 903
Djâbir ben Yazîd al-Dju'fî 811
Dja'far as-Sâdiq (6° Imâm shî'ita) 811; 813
Djârûditi 811
Don Chisciotte 969-971; 1006; 1007
Dostoevskij 1008

dóxa 909; 910; 921; 926; 927; 928; 933; 943;
960; 963; 967; 969; 974; 981; 1007
Drusi 854
Dulcinea del Toboso (Aldonza Lorenzo) 969;
970
Duodecimani 811; 812; 813; 826; 881

— E —

Ebionismo/iti 853; 854
ebraico-cristiano 923; 986
Ebrei/aismo 822; 835; 856; 858; 861; 862; 886;
899; 905; 912; 913; 921; 940; 949; 953; 956;
965; 975; 986; 988; 990; 1001
Eckhart 938
Egira 861; 864; 865; 866; 867; 868; 869; 872;
893; vedi anche **Hijrah**
Egitto 828; 830; 831; 859; 860
Elchasaismo/iti 814; 825; 853; 854
Ellenismo/tico 906; 907; 909; 911; 912; 921;
930; 933; 935; 939; 940; 944; 945; 946; 948;
949; 953; 956; 960; 968; 969; 991
Empedocle 938
Engels 973
Ephrem 871
Epicuro/eo/eismo 841; 912; 913; 916; 91;9
923; 928; 951; 1003
epistème 909; 910; 911; 917; 921; 926; 927;
928; 934; 939; 949; 960; 963; 964; 967; 969;
974; 980; 981; 982; 984; 999; 1006
Eraclito 840; 953; 967; 968; 976
Ermetismo 825; 876
Escatologia 835; 935; 975
éschaton 976; 979
Esiodo 841; 938; 970
Esistenzialismo/ta 838; 910; 911; 933; 974
Esseni 822
Eutimio della Peribleptos 824
Eznik di Kolb 820

— F —

falâsifa 838; 891; 946; 956; 957; 966
faqîh, fuqahâ' 868; 869
Fascismo/ta 828; 836; 873; 973; 975; 983
Fâtimida/i 812; 813; 889; 893; 897; 899
Feuerbach 913
Ficino 887; 888; 950
Filone di Alessandria 838; 876; 877; 878; 879;
880; 899; 909; 912; 933; 937; 940; 948; 956;
960; 975; 991; 1003; 1005
fiqh 867; 942
Fitna 867
Francia 827; 841; 974
Frank, S. 981
Fratelli musulmani 828; 830; 831
Fratelli sinceri: vedi **Ikhwân as-Safâ'**

— G —

Ġahm b. Safwân, Ġahmiti 891
Galeno 944

Galilei/iano 921; 967; 1006
Gelasio 992
Germania 827; 906; 912; 933; 941; 952; 975
Gerusalemme 832; 845; 856; 858; 870; 875;
882; 907; 909; 913; 917; 921; 925; 929; 930;
933; 936; 937; 943; 968; 986
Gesù 825; 854; 856; 871; 872; 940; 950; 990
gêtig 820; 821
Ghaza 860
Ghulât, Ghulû 811, 813
Giacomo, apostolo 875; 910; 917
Giacomo di Edessa 860
Giamblico 951
Gioacchino da Fiore, gioachimiti/ismo 823;
826; 827; 913; 930; 939; 940; 952; 973; 975;
976; 977; 981; 982; 985
Giobbe 895
Giovanni Damasceno 872
Giovanni di Odzun 824
Giudei/aismo 821; 822; 823; 870; 900; 907;
908; 912; 917; 929; 930; 935; 937; 942; 948;
953; 954; 957; 959; 960; 962; 966; 969; 976;
989; 990; 991; 992; 993; 1000, 1005
giudeocristiano/i/esimo 812; 814; 825; 854;
855; 856; 858; 861; 863; 864; 870; 871; 872;
891; 930; 946
Giustino 940
Gnosi/tico/tici/ticismo 811; 812; 815; 821;
822; 823; 824; 825; 826; 829; 831; 837; 838;
858; 861; 864; 876; 885; 893; 896; 903; 904;
906; 907; 913; 922; 923; 930; 933; 935; 937;
938; 939; 940; 941; 944; 947; 952; 960; 964;
965; 966; 969; 971; 972; 973; 974; 975; 976;
977; 978; 979; 980; 981; 982; 983; 984; 985;
988; 989; 993; 1001; 1003; 1004; 1005; 1006;
1007
Gog e Magog 832
Gorgia 904; 905; 924; 935; 953; 959; 995; 1007
Gozzano 968
Gracián, B. 941; 969
Grecia 862; 885; 901; 904; 914; 920; 933; 935;
937; 939; 940; 943; 966; 968; 981; 1003; 1004;
1009
Gumecîshn (mescolanza) 821

— H —

Hades 822
hadîth (e pl. **ahâdîth**) 829; 854; 855; 858; 861;
862; 863; 864; 865; 866; 867; 868; 869; 891;
893; 896; 897; 898; 901; 902; 991
Hafsa (figlia di 'Umar) 864
Hagar/ismo 855; 856; 861; 869; 872
Hamann 933
Hamas 827; 831
Hanafî/iti 830; 894; 901
hanbaliti/ismo, Ibn Hanbal 830; 857; 858;
859; 866; 890; 891; 892; 893; 894; 897
hanîf (e pl. **hunafâ**) 870; 956
haqîqat 899
Hârithiti 811
Harrân 944

Hârûn al-Rashîd 858
Hasân (2° Imâm *shî'ita*) 811; 813; 893
Hasân al Bannâ' 830
Hasân II (Signore di *Alamût*) 893
Hâshimîti 811; 813; 860
Hegel/iano/ismo 906; 909; 910; 933; 973; 975; 981; 982; 984; 1000; 1002; 1008
Heidegger 911; 912; 933; 980; 981; 982
Herder 839; 913; 927
Hermes 840; 844; 922; 965; 966; 968; 1007;
Hezbollah 833
Hijâz 856; 862; 871; 872; 873
Hijrah 828; 831; 856; vedi anche: **Egira**
Hikmah, Hakîm 966
Hilmand 819
hisba 899
Hobbes 837; 838; 839; 840; 908; 909; 912; 913; 916; 917; 918; 919; 920; 921; 922; 923; 924; 928; 929; 930; 931; 932; 933; 936; 939; 952; 953; 973; 979; 980; 984; 1001; 1004
Hölderlin 844
Hooker 977; 978
Hume 913
Hûrî 871
Husayn (3° Imâm *shî'ita*) 811; 813; 833; 893
hýle 953

— I —

Ibn 'Abd al-Wahhâb: vedi **Wahhâbismo**
Ibn 'Arabî 812; 885; 898
Ibn Bâġġa 882; 884; 885; 886; 887; 894; 899; 947; 954; 956; 958
Ibn Hanbal: vedi **Hanbalîti**
Ibn Khaldûn 829; 948; 950; 1000; 1002
Ibn Sabâ' 811
Ibn Taymiyya 828; 829; 888; 890; 891; 893; 895; 896; 898; 899; 900; 929; 935; 941; 964; 1000; 1009
Ibn Tufayl 882; 883; 884; 885; 886; 894; 946; 1005
ijmâ' 829; 899
ijtihâd 829, 891; 992; 1001
Ikhwân as-Safâ' 813; 814; 815; 881; 882; 883; 889; 898; 903; 931; 959; 966; 1003
Illuminismo/ta/ti 834; 835; 842; 895; 905; 906; 907; 908; 912; 913; 915; 916; 917; 918; 922; 923; 924; 932; 936; 943; 951; 953; 957; 960; 962; 964; 965; 972; 973; 977; 980; 985; 999; 1003; 1004; 1009
Immaginazione (facoltà) 838; 884; 888; 909; 915; 923; 954; 955; 959; 963; 969
Insân al-Kâmil (uomo perfetto) 814; 825; 937; 946
Intelletto Agente 838; 879; 880; 881; 882; 883; 886; 887; 888; 915; 916; 945; 946; 947; 950; 954; 955; 956; 958; 959
Intelletto Universale 838
Iran/iano/ico 819; 823; 827; 828; 832; 833; 834; 836; 853; 857; 893; 903; 947; 963; 975; 1002

irano-mesopotamico 824; 825; 829; 853; 855; 861; 866
Iraq 832; 833; 858; 861; 869; 873
Ireneo 940; 977; 978; 987
Isaac Israeli 954
Islam 811; 819; 824; 825; 826; 827; 828; 830; 831; 832; 833; 834; 835; 836; 837; 838; 840; 841; 842; 843; 844; 845; **853-903**; 906; 907; 908; 910; 911; 912; 914; 915; 916; 917; 920; 922; 925; 928; 929; 931; 934; 936; 937; 938; 940; 941; 942; 944; 945; 946; 947; 948; 949; 950; 951; 953; 954; 955; 956; 957; 958; 959; 960; 961; 962; 964; 965; 966; 967; 976; 977; 978; 985; 986; 987; 988; 989; 990; 991; 992; 993; 995; 999; 1000; 1001; 1002; 1003; 1005; 1006; 1008; 1011
Ismaele 856
Ismâ'îl, Ismâ'îlîti/a, Ismailismo, 812; 823; 827; 858; 889; 890; 891; 897; 903; 937; 945; 948; 949; 950; 959; 960; 963; 992; 1000
Isnâd (e pl. *asânîd*) 856; 863; 865; 867; 868; 869
Israele 820; 822; 877; 954; 957; 990; 991
ittihâd 885; 886; 959
ittisâl 886; 959
ius, iustitia 826; 917; 925; 927; 932; 958; 982; 997

— J —

jâhilî, jâhiliyya 831
jihâd, jihâdisti 831; 832; 855; 902; 1008; 1011
Jonas, H. 904; 906; 957; 971; 972; 978; 980; 981; 982
Jung, junghiano, 972

— K —

Ka'ba 860; 870
Kafka 935
Kalâm 829; 869; 870; 914
Kant, kantiano 896; 922; 926; 927; 956; 972; 9812 998; 999; 1004
Karbiti 811
Kaysânîti 811; 813; 814
Khâridjîti/a 811; 833; 858; 859; 867; 899; 900
Khatamî 834
Khattâbiti 903
Khomeyni/ismo 828; 833; 834; 1002
Khorâsân, Khurâsân 812; 857
Khurramîti 968
Kierkegaard 907; 917; 998
Kizilbash 825; 829
Krüger 840; 842; 906; 953; 965
Kufa 868; 869
Kur 822

— L —

La Peyrère 912; 913
Laicismo/ista 841; 844; 845; 863; 961; 987

Legge (religiosa, rivelata, mosaica, islamica, divina, eterna, naturale) 838; 839; 840; 841; 843; 844; 854; 856; 857; 858; 859; 862; 863; 864; 865; 866; 867; 868; 869; 870; 872; 877; 882; 884; 885; 886; 888; 890; 891; 892; 893; 894; 895; 896; 897; 898; 899; 900; 903; 905; 906; 907; 908; 909; 910; 912; 914; 915; 917; 918; 919; 920; 922; 923; 927; 928; 929; 930; 931; 932; 933; 934; 937; 938; 940; 942; 944; 946; 947; 950; 951; 952; 954; 955; 956; 957; 959; 960; 961; 962; 964; 965; 981; 984; 989; 990; 991; 992; 993; 994; 995; 996; 997; 998; 999; 1000; 1001; 1002; 1006; 1008; 1011
Leotardo 905
Leviatano 909; 918; 973
Liberalismo 838; 840; 841; 842; 905; 912; 930; 933; 951; 952; 977; 1006; 1007
Libero Spirito 873; 978; 984
Libertini/ismo 892; 908; 913; 923; 929; 978; 984; 985; 1009
Locke 839; 927; 928; 930; 931; 932; 933; 935; 936
Lógos 875; 876; 877; 892; 915; 974
Löwith 907; 965
Lucrezio 913; 920
Lukács 941

— M —

Macbeth 841
Machiavelli 838; 842; 908; 912; 916; 917; 918; 919; 933; 934
Macranthropo, Macranthropos 918; 984; 1007
Mâghazî (battaglie, di espansione dell' **Islam**) 856; 862
Mahdî 812; 823; 824; 825
Maimonide 837; 838; 840; 888; 906; 907; 908; 911; 914; 915; 916; 936; 937; 942; 943; 944; 946; 949; 950; 951; 953; 954; 955; 956; 957; 958; 959; 960; 991; 992; 993; 1004
mâlikita/i 882; 885; 897
Mandei 824
Mani, manicheo/i/ismo 812, 814; 820; 821; 824; 825; 870; 871; 935; 968; 979
Manierismo 953
Maometto, Muhammad, Muhammed 811; 812; 829; 832; 856; 861; 870
Marcione/ita/ismo 824; 840; 913; 923; 979; 987; 988; 989; 993; 1006
Marw 890
Marwânidi 857; 867; 872
Marx/ismo/ista 913; 973; 975; 977; 978; 979; 980; 981; 982; 983
Massignon 952
Mas'ûdî 944
matn (testo [dello **hadîth**]) 864; 865
mawlâ, pl. **mâwalî** 857, 867
Mawdudi 828
Mazdak/iti 820; 968
Mazdeo 821, 824
Makoraba 859; 860

Mecca, Moka 855; 859; 860; 861; 862; 867; 868; 870
Meccano/i/a (relativo a **Mecca**) 853; 856; 859; 860; 861; 871
Medina 856; 857; 868; 869; 870; 989; 1002
Medioevo 873; 878; 881; 886; 898; 911; 913; 914; 915; 929; 931; 934; 936; 938; 940; 942; 944; 945; 950; 951; 956; 958; 959; 961; 964; 968; 971; 972; 974; 975; 976; 977; 980; 982; 983; 985; 988; 990; 991; 992; 998; 998; 1000; 1001; 1002, 1003; 1004; 1006; 1009
medievale 857; 878; 879; 880; 904; 906; 907; 912; 919; 920; 922; 933; 936; 941; 942; 944; 945; 946; 950; 951; 953; 955; 956; 957; 958; 959; 960; 962; 965; 966; 969; 972; 974; 975; 977; 985; 986; 989; 991; 992; 993; 998; 1000; 1001; 1002; 1003; 1004; 1006; 1009
Melusina 971
Melkiti 944
mênôg 820; 821; 823
Mesopotamia/ico 825; 854; 855; 866; 868; 869; 981
Messaliani 984
mihna 859; 881; 890; 891; 893
Millenarismo/ta 819; 821; 823; 854; 856; 858; 861; 862; 873; 968; 972; 973; 976; 984; 985
mimiyya 814
Moderno (il), modernità 841; 843; 905; 906; 908; 910; 911; 912; 913; 915; 916; 919; 920; 922; 924; 931; 933; 934; 935; 940; 943; 944; 951; 952; 953; 957; 958; 959; 961; 964; 965; 966; 971; 972; 973; 974; 975; 977; 979; 980; 983; 988; 990; 992; 993; 998; 999; 1000; 1001; 1002; 1003; 1004; 1005; 1006; 1007; 1009
Mollâ Sadrâ 898, 945
Monofisiti/ita/ismo 854; 880; 945; 947
Montano/ismo/isti 838; 864; 873; 973; 976
Mosè 854; 872; 895; 925; 938; 950; 955; 956; 958; 991
Mu'ammârûn (grandi longevi) 868
Mu'âwiyya 869; 873
Mubârakiti 812
Mughîrita/i 811; 903
muhâjir (pl. **muhâjirûn**) 828; 856
Muhammad al-Bâqir (5° Imâm **shî'ita**) 811; 813
Muhammad al-Dibâg (figlio di **Dja'far as-Sâdiq**, ribelle contro **al Ma'mûn** e † 818) 812
Muhammad ben Ismâ'il (figlio del 7° Imâm dei **Settimiani**, e da alcuni di essi considerato il vero 7° Imâm) 812
multiculturalismo/ta 834; 835; 837; 905; 988; 1008
Murji'iti/ta/ismo 867; 869
Mûsâ al-Kâzim (7° Imâm **duodecimano**) 811; 812; 813
Muslim (autore del **Sahîh**, raccolta di **ahâdîth**) 864; 867; 891
muslim (musulmano) 856
mu'takallimûn 893; 942
mu'tazilita/iti/ismo 890; 891; 892
mýthos 937

— N —

nabî 950
nâmûs (e pl. *nawâmîs*) 950; 959
Naphta (personaggio di Th. Mann) 921
Nasafi 881
naskh 863; 865; 866; 891
Nazismo/ta 828; 906; 933; 941; 951; 952; 971; 972; 973; 975; 979; 980; 983
Negev 872
Neoplatonismo/ico 821; 823; 827; 838; 875; 876; 877; 878; 879; 880; 881; 882; 883; 885; 886; 887; 888; 889; 890; 891; 898; 899; 900; 903; 905; 906; 907; 908; 910; 911; 912; 913; 914; 915; 916; 919; 922; 925; 927; 929; 933; 937; 940; 943; 944; 945; 946; 947; 948; 949; 950; 953; 954; 955; 956; 958; 959; 960; 963; 965; 966; 967; 968; 969; 975; 985; 986; 990; 993; 994; 995; 996; 998; 1000; 1001; 1002; 1005; 1007; 1009
Nestorio/iani 824; 854; 855; 869; 881; 944; 945; 947
Newton 922
Niethammer 982
Nietzsche 838; 841; 842; 899; 927; 933; 964; 981; 982
Nihilismo/ta 841; 904; 908; 925; 941
Nimrod 937
Nizâm al-Mulk 892
Nizâmî 898
Noè 950
nómos 841; 844; 926; 927; 928; 933; 937; 946; 950; 959; 960; 961; 962
Novalis 844; 933
noûs 939; 974
Nusayrîti, Nusairiti 811; 812; 813; 854

— O —

Oetinger 819; 840; 915
Ohrmazd 820; 821; 823
Olimpiodoro 944; 945; 950
Omeyyadi 831; 853; 856; 857; 858; 859; 860; 866; 867; 869; 872; 885; 900
Origene 993

— P —

Palestina 855; 856
Panteismo 880; 885; 886; 955; 966
Papia 871
Paracelso 826; 984
Parmenide 839; 910; 926; 927; 934; 935; 938; 967; 968
Pâsdârân 833
Pauliciani/esimo 824; 825; 968; 984; 1003
Persia/ani 811; 822; 853; 857; 858; 861; 871; 872; 880; 893; 947; 948; 974; 986; 1002
Philopono, Filopono 879; 945; 947; 949; 951
phýsis 926; 927; 928; 933
Pietismo 826; 984
Pitagora 944

Platone 827; 837; 839; 840; 842; 844; 875; 878; 880; 882; 883; 887; 904; 906; 907; 910; 911; 912; 913; 914; 918; 920; 921; 922; 924; 925; 927; 929; 931; 933; 934; 935; 936; 937; 938; 939; 941; 942; 943; 944; 945; 946; 947; 948; 949; 950; 951; 952; 953; 954; 955; 957; 959; 961; 962; 963; 964; 965; 967; 968; 973; 974; 975; 981; 983; 989; 991; 1001; 1004; 1006; 1007; 1009
Plotino 827; 878; 880; 931; 940; 951
Plutarco 932; 944; 969
pólemos 967; 968; 982
pólis 905; 921; 925; 939; 946; 957; 968; 973
politéia 963
políteuma 963
politically correct 836; 905; 985; 988
Porfirio 827; 878; 902; 945; 948; 949
Poseidonio 956
Positivismo 838; 933; 962; 973; 974; 977; 979; 980; 981; 1006
Postel 876
Proclo 827; 878; 945; 951; 998
Profezia 838; 840; 854; 855; 864; 870; 878; 880; 884; 887; 888; 893; 899; 908; 909; 915; 916; 919; 920; 936; 937; 942; 943; 944; 945; 946; 950; 951; 954; 955; 956; 957; 958; 959; 960; 968; 975; 980; 992; 993
Prometeo 841; 846; 982
Provvidenza 877; 879; 880; 887; 895; 896; 902; 945; 947; 966; 994; 996; 998; 1003; 1004
ps.Dionigi 977; 978; 987
Psychopannychismo 822; 923
Puritani/esimo 977; 978

— Q —

Qabbalah 822; 913; 915; 942; 945; 954; 966; 993
Qadariti/ismo/iyya 867; 869
Qâ'im 812; 823; 824; 825
Qarmati 812; 813; 893; 993
Qumrân 907; 1003
Quraysh, Qurayshiti 859; 860; 869; 871

— R —

Râfiditi 867
râ'is 964
râ'is al-awwal 959; 960
Râshidûn (i primi 4 Califfi: **Abû Bakr**, **'Umar**, **'Uthmân**, e **'Alî**, 1° Imâm **shî'ita**) 899; 946
rasûl 950
Razionalismo/ta 838; 840; 843; 845; 854; 856; 861; 862; 866; 873; 880; 882; 883; 884; 885; 886; 888; 889; 890; 891; 892; 895; 896; 898; 899; 901; 902; 904; 905; 906; 907; 909; 910; 911; 912; 913; 914; 915; 916; 917; 918; 919; 920; 921; 922; 923; 924; 925; 926; 927; 929; 930; 932; 933; 934; 935; 936; 937; 938; 939; 940; 941; 942; 943; 944; 948; 950; 951; 952; 953; 958; 961; 965; 966; 967; 968; 969; 971; 972; 975; 976; 980; 981; 982; 984; 985; 989;

991; 994; 995; 999; 1000; 1003; 1004; 1005;
1006; 1007; 1009
ra'y 829
Relativismo/ta 835; 837; 840; 841; 842; 844;
845; 902; 905; 906; 908; 911; 918; 922; 923;
924; 926; 932; 933; 934; 935; 936; 940; 941;
952; 953; 958; 962; 965; 974; 985; 988; 999;
1007; 1009
Resurrezione 813; 814; 815; 819; 821; 822;
823; 888; 889; 892; 894; 897; 949; 971; **Grande**
R. 893; 971
Rilke 1006
Rinascimento 906; 911; 912; 913; 914; 925;
939; 953; 973; 983; 987; 1003
Rivelazione 823; 827; 837; 838; 839; 855; 861;
862; 867; 869; 871; 876; 881; 885; 886; 888;
889; 890; 892; 894; 895; 896; 897; 898; 899;
900; 902; 905; 907; 910; 911; 912; 913; 914;
915; 917; 919; 922; 925; 929; 930; 937; 938;
940; 941; 942; 943; 945; 946; 947; 948; 950;
954; 956; 957; 958; 959; 960; 962; 963; 968;
970; 971; 981; 985; 987; 989; 991; 994; 1000;
1001; 1003; 1005; 1006; 1009
riyâsah 964
Roma 864; 873; 903; 921; 931; 947; 973; 975;
986; 987; 1009
Romanticismo 815; 876; 900; 901; 905; 909;
911; 912; 913; 919; 933; 934; 935; 941; 948;
953; 958; 965; 1003
Rousseau 837; 839; 840; 883; 922; 931; 932;
933
Rûmî 898;
Russia 815; 816; 827; 831; 975
Rûzbehân 898

— S —

Sa'adia 954
Sabbatai Zevi, Sabbatiani 909; 913; 915
Sabei/o 944; 947
Safavidi 833; 882; 903
Salafismo/iti, Salaf (e pl. **Sullaf** = **Compagni**,
q.v.) 828; 835; 890; 898; 899; 900; 1000
Salmân Pâk 814
Sana'i 898
Sancho 969; 970
Sassanide/i 821; 822; 824; 834; 859; 890; 897;
1002
Sayyid Qutb 828; 830; 831; 832; 833
Scettici 869; 897; 902; 909; 913; 914; 921; 929;
933; 935; 941; 962; 976; 985; 1003; 1004
Schelling 972; 975; 981
Schleiermacher 837; 906; 933; 981; 1007;
1009
Schmitt 951; 952
Scholem 905; 906; 915; 942
Schopenhauer 982
Scientismo/ta 835; 840; 841; 844; 845; 846;
883; 897; 906; 908; 919; 923; 926; 934; 935;
941; 953; 961; 965; 973; 979; 9823 1006; 1007
Scoto Eriugena 822; 823; 886; 965; 977; 987
Sde Boqer 873

Selgiukidi 889; 892; 893; 894
Senofonte 921; 939; 943
Settimiani 812; 881
Shabestari 898
Shâfi'i, Shâfi'ita 829; 865; 866; 867; 868; 890;
891; 893; 894; 897;
Shahîd (e pl. **Shuhadâ'**) 831; 832
Shamuel ibn Tibbon 954
Sharî'ah 828; 829; 830; 853; 854; 855; 862;
864; 866; 891; 894; 899; 900; 902; 903; 907;
933; 937; 946; 948; 950; 957; 960; 961; 962;
963; 964; 990; 992; 999; 1000; 1001; 1002;
1006; 1008
Sharî'afî 832; 833
Shaykhismo 823; 825; 898
sheol 822
Shî'a, Shî'ita/i, Shî'ismo 811-815: 823; 825;
826; 827; 828; 829; 832; 833; 834; 866; 881;
882; 889; 899; 903; 944; 949; 958; 959; 960;
963; 966; 1011; 1012
Sijistânî 812; 881; 889
Simplicio 948; 949
sîniyya 814
Sionismo 912
sîra 856; 857; 860; 861; 862; 863; 865; 869
Siria/iانو/iaco 829; 854; 855; 857; 859; 860;
861; 866; 869; 871; 872; 944; 947; 949; 960;
986
Siriano (filosofo neoplatonico) 949
siyâsah 964
Socino/iniani 913; 923
Socrate 837; 839; 840; 842; 881; 904; 910; 918;
921; 922; 924; 928; 934; 935; 938; 939; 941;
942; 943; 944; 953; 967; 989; 1006; 1009
Sofisti/ica 842; 910; 920; 921; 922; 928; 933;
934; 935; 936; 937; 939; 953; 961; 962; 967;
968; 969; 984; 985; 989; 1000; 1001; 1002;
1003; 1004; 1007
Sohrawardî 894; 898
Sparta/ano 920; 921; 931; 939
Spengler 904; 957
Spinoza 837; 838; 839; 907; 908; 909; 910;
911; 912; 913; 914; 915; 916; 917; 918; 920;
922; 923; 930; 933; 936; 937; 942; 949; 950;
951; 952; 962; 963; 976
Spiritualismo riformato 900; 906; 933; 981
Stati Uniti 828; 831; 832; 836; 843; 905; 924;
936; 986; 1009
Stefano 944
Stoici/o 876; 930; 940; 950; 973; 989; 993; 994;
1001; 1003
Storicismo/ta 838; 843; 895; 901; 905; 906;
908; 910; 911; 917; 925; 926; 930; 933; 934;
935; 957; 965; 985
Strauss, L. 836; **837-843;** 844; 845; **904-969;**
972; 973; 974; 977; 980; 981; 984; 985; 986;
992; 998; 999; 1001; 1002; 1006; 1007
Successori/e (dei **Compagni**) 855; 863; 868;
869; 891; 892; 999
Sûfi, Sûfismo, Sufismo 812; 863; 865; 885;
894; 898; 900; 958; 993; 1008
Sufyânidi 856; 872

Sunnah, Sunniti 828; 829; 830; 854; 855; 856;
857; 858; 859; 862; 863; 864; 865; 866; 867;
869; 873; 881; 882; 889; 890; 891; 892; 893;
894; 898; 899; 900; 925; 946; 992; 1011

— T —

tafsîr 829; 855; 861; 863; 866; 869
Tâghûfî 833
Tâ'if 859; 860; 871; 872
takfir 830; 831
Talete 986
Taubes 906; 907; 917; 933; 958; 981
tawîd 832; 901
ta'wîl 855
Taziano 854; 871
télos 895; 901; 979; 984; 988; 995; 1008
Teofrasto 950
Teosofia 815; 825; 898; 911; 933; 945; 947;
965; 968; 981
Tertulliano 923; 930; 940; 977; 978; 979
Thâbit ibn Qurra 944
Themistio 945; 947; 949; 950
Tieck 841; 897
Tolomeo 859; 860
Tommaso d'Aquino 826; 929; 958; 960; 974;
976; 991; 992; **994-998**; 1000; 1002; 1003;
1004; 1005
T'ondrakismo 824
Torah 906; 907; 909; 910; 912; 925; 929; 933;
936; 937; 954; 955; 956; 957; 986; 993; 1000;
1006
Trasylo 948
Tucidide 920; 921; 939; 943

— U —

Ummah 828; 832; 833; 844; 858; 862; 882;
888; 889; 890; 892; 898; 946; 957; 959
ummî (e pl. **ummiyyûn**) 956; 986; 990
U.R.S.S.: vedi **Russia**
U.S.A.: vedi **Stati Uniti**
usûl al-fiqh 829; 890; 891

— V —

Vangelo 871; 877; 878
velâyat-e faqîh 832; 1002
Vilgardo 905
Voegelin 904; 905; 906; 911; 913; 930; 937;
939; 940; 953; 965; **971-986**; 988; 992; 998;
1000; 1001; 1003; 1004; 1007; 1008

— W —

Wahhâbismo, Ibn 'Abd al-Wahhâb 828; 829;
898; 900; 902; 969
Wâqifî 811
Weber, M. 835; 838; 840; 841; 926; 941; 974;
999
Weigel 927; 984
Weimar 906; 941

Witz 967; 968

— X, Y —

Yahwè 820; 822; 829; 938; 983
Yahyâ b. Abî Kathir (**mawlâ**, oppositore degli
Omeyyadi) 867
Yemen 812; 859; 861
Yezîdi, Yezidi 825; 854

— Z —

zâhir/ita/iti 885; 899; 900
Zayd Ibn Thâbit (segretario del Profeta) 864
Zayditi 811; 813; 858
Zoroastro/iano/ismo **819-822**, 935; 968; 972;
973; 976; 982; 1004; 1005
Zurbarán 970